

[Bertel Haarder]

ser på 10.-12. klassetrin og derved skaber tilstopning, så der ikke bliver plads til alle, og skaber restgrupper blandt dem, der ikke er bogligt mindede, og blandt dem, der ikke har været så heldige at gå den lige vej igennem gymnasiet.

Der skabes restgrupper ved den politik, der har været ført, men det mest fantastiske er det, man gjorde, da man opdagede, at der var blevet restgrupper. Man nedsatte et centralt uddannelsesråd, som satte sig til at studere restgrupper – sådan laver man jo arbejde for hinanden inden for særinteresserne – og minsandten om ikke det centrale uddannelsesråds rapport, U 90, fuldstændig ser bort fra dette problem. Så vidt jeg husker, står der ikke en lyd om det, som administrationsdepartementet her haler frem, om, hvad det er, der skaber restgrupper.

Jeg takker for, at man i administrationsdepartementet har et tilstrækkeligt socialt engagement og evne til at se bort fra særinteresser, alt det, som man ikke havde i det centrale uddannelsesråd, og at man derved har været i stand til i administrationsdepartementet i modsætning til i undervisningsministeriet og i det centrale uddannelsesråd at spidde helt præcis, hvad det er, der har skabt ulykker inden for ungdomsuddannelserne, nemlig de oppostede krav, som skiftende ministre har lagt navn til i form af uheldige cirkulærer om optagelsesregler og uheldige aldersgrænser.

Vi har overflod af pladser til de 16-19-årige, og alligevel er der pladsmangel. Det skyldes disse uheldige optagelseskriterier, det skyldes aldersgrænserne, og det skyldes den skæve erhvervsvejledning, som allerede har været nævnt.

Vi får at vide i rapporten, at der spildes 11.000 uddannelsespladser, at dette, at man tager to uddannelser på 10.-12. klassetrin, koster $\frac{3}{4}$ mia kr. Så kunne man måske sige: ja men hvis nu de unge mennesker gerne vil, så lad dem dog! Ja men alle de trivselsundersøgelser, man har foretaget blandt gymnasieelever, bekræfter jo, at de ikke går der, fordi de er motiveret for gymnasieundervisning, men fordi tiden skal gå, og fordi pointene skal samles ind, altså enten fordi man skal nå at blive 18 år, eller fordi man skal have samlet point ind til den uddannelse, man gerne vil have.

Det viser jo, at det virkelig er et spild, ikke bare af det offentliges penge, men også af de unges tid, at det svækker de unges økonomi og øger deres behov for at få mere uddannelsesstøtte. Som der står i rapporten: de uddannelsessøgende i Danmark bliver ældre og ældre og ældre med deraf følgende stigende krav om, at de skal have det samme, som man får, hvis man er arbejdsløs. Og hvad koster det ikke?

Det er den uddannelsesinflation – ordet er ikke mit, men rapportens – som rapporten også klart forklarer, for rapporten siger nemlig: den skyldes, at skiftende ministres politik på disse forskellige uddannelsesfelter har været »helt ukoordineret«, og at man har haft et »delvis ukontrolleret« forbrug af uddannelserne. Hvem er skyld i det? Det er skiftende ministre. Derfor var jeg nødt til at bruge så hårde ord, kære minister, for jeg har jo fået at vide, at jeg ikke må skælde ud på embedsmændene, men skal rette al kritik mod ministeren. Dermed er den væltet over med hele sin vægt på ministerens syndige hoved og ingen andres; det er jo adressen på den slags.

Men nu har ministeren dog altså fået lavet et oplæg med nogle punkter, som man kan være enig i, men som jeg alligevel vil betegne som totalt overflødige. For de punkter, der er fornuftige, drejer sig udelukkende om ting, som ministeren kunne have gjort for lang tid siden. Det er naturligt, at venstre stiller forslag om nogle af de ting, for vi har jo ikke regeringsmagten – vil vi have dem igennem, så må vi stille forslag om det – men at ministeren stiller forslag om at opfordre sig selv til at gøre noget, hun skulle have gjort for et år siden, og som forgængerens skulle have gjort for fire år siden, er egentlig mærkeligt. Alt det fornuftige, der er i ministerens forslag, drejer sig om ting, som hun kunne have gjort for lang tid siden.

Vi har set denne konkrete handling på det seneste med det nye cirkulære om børnehav- og fritidspædagoguddannelserne, som jo går lige stik imod det, der står i rapporten, som er beviset på, hvem det er, der har lavet ulykkerne. Det kunne ikke være kommet på et bedre tidspunkt: synderen er fundet.

Vi har endvidere set ministerens og arbejdsministerens forskellige oplæg vedrørende ungdomsgaranti, som jo egentlig byggede på en smuk tanke, og som der kunne være